

ชีวิตที่พอเพียง : 2991 ขบวนการ 2/3 ร่วมฟูมฟักพัฒนาเยาวชนของชาติ

ผมลองทดสอบแนวคิด “ขบวนการ 2/3” เพื่อร่วมฟูมฟักพัฒนาเยาวชนของชาติ เมื่อวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ในการประชุม “แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และยกระดับความรู้ เรื่องการพัฒนา พลเมืองเยาวชน” ของมูลนิธิ สยามกัมมาจล และพบว่า แนวคิดนี้ได้รับการยอมรับอย่างดีและมีพลัง ซึ่งอาจเป็นเพราะเป็นการนำเสนอ ในกลุ่ม “คนคอเดียวกัน” ก็เป็นไปได้

แนวคิดนี้มาจากการอ่านหนังสือ [Finnish Lessons 2.0](#) ที่เขียนโดย Pasi Sahlberg อย่าง พินิจพิเคราะห์

อาศัยหลักฐานสองชิ้นในหนังสือเล่มนี้ คือ

1. โรงเรียนส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ของเพียงหนึ่งในสามของผลสัมฤทธิ์ทั้งหมด สาระ อยู่ใน หนังสือฉบับแปล *ปฏิรูปการศึกษาให้สำเร็จ บทเรียนแนวใหม่จาก ฟินแลนด์* หน้า ๒๖๗ - ๒๖๘ โดยผมขอคัดลอกมาส่วนหนึ่งดังนี้ “นับตั้งแต่ รายงานของโคลแมนออกเผยแพร่ในปี 1996 ก็มีผลการศึกษาวิจัยจำนวนหนึ่ง ช่วยยืนยันข้อสรุปที่ว่า ความผันแปรของผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนส่วนใหญ่ล้วน เกิดขึ้น จากเหตุปัจจัยภายนอกโรงเรียน เช่น การศึกษาและอาชีพของพ่อแม่ อิทธิพลจากเพื่อน และคุณลักษณะของนักเรียนแต่ละคน ต่อมาอีกราว ๕๐ ปี ให้หลัง งานวิจัยที่ศึกษา สาเหตุที่จะช่วยอธิบายคะแนนสอบของนักเรียน ก็ ให้ข้อสรุปว่า ความผันแปรของ ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนมีเพียง ๑๐ - ๒๐ เปอร์เซ็นต์เท่านั้นที่เกิดจากปัจจัยในห้องเรียน ซึ่งก็คือครูและการสอนของครู ส่วนปัจจัยภายในโรงเรียน ได้แก่ บรรยากาศภายใน โรงเรียน สิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ และภาวะผู้นำ ก็ส่งผลให้เกิดความผันแปร ในตัวเลขที่ ใกล้เคียงกัน อาจกล่าวโดยสรุปได้ว่า สองในสามของตัวแปรที่ส่งผลต่อ ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน อยู่เหนือความควบคุมของโรงเรียน”
2. ผลสัมฤทธิ์อีกสองในสาม มาจากกิจกรรมของ “ภาคส่วนที่สาม” ซึ่งผมตั้งชื่อว่า “ขบวนการ 2/3” แต่น่าเสียดายที่สาระส่วนนี้ซ่อนอยู่ในหัวข้อ **สอนน้อย เรียนรู้ มาก** เป็นส่วน ขยายความว่า เมื่อโรงเรียนเลิกชั้นเรียนตอนบ่ายสองโมง แล้ว หลังจากนั้นเด็กนักเรียน ไปทำอะไร ผมขอคัดลอกข้อความ ในหนังสือ หน้า ๑๙๔ - ๑๙๕ ดังต่อไปนี้

“นักเรียนฟินแลนด์ใช้เวลาเรียนที่โรงเรียนในแต่ละวันน้อยกว่า นักเรียนในอีกหลายประเทศ ถ้าเช่นนั้น หลังเลิกเรียน เด็กๆ ไปทำอะไร กัน? โดยหลักการ นักเรียนสามารถกลับบ้านได้ ในตอนบ่าย เว้นแต่

โรงเรียนจะจัดกิจกรรมอะไรให้ทำ โรงเรียนประถมศึกษาต้องจัดกิจกรรม หลังเลิกเรียนสำหรับเด็กเล็ก และโรงเรียน ก็ควรมีชมรมทางวิชาการหรือ สันทนาการให้นักเรียน ขึ้นที่ใดก็ตาม สมาคมเยาวชน และสมาคมกีฬา หลายแห่งของฟินแลนด์มีส่วนสำคัญมากในการหยิบยื่นโอกาส ให้นักเรียน เข้าร่วมกิจกรรมที่จะช่วยส่งเสริมการเรียนรู้และการพัฒนาการในองค์รวม สองในสามของนักเรียนอายุ ๑๐ ถึง ๑๔ ปี และนักเรียนอายุ ๑๕ ถึง ๑๙ ปีเกินกว่าครึ่ง สังกัดอยู่กับสมาคมเยาวชนหรือสมาคมกีฬาอย่างน้อยหนึ่ง สมาคม เครือข่ายของสมาคม ที่ไม่ใช่หน่วยงานภาครัฐเหล่านี้เรียกว่า ภาคส่วนที่สาม (Third Sector) พวกเขามีส่วนอย่างยิ่งต่อการส่งเสริม พัฒนาการทางสังคมและการพัฒนาการ เฉพาะบุคคลของเยาวชนฟินน์ และ นับว่ามีคุณภาพการอย่างสูงต่องานด้านการศึกษา ของโรงเรียนฟินแลนด์ ด้วย”

ผมชี้ให้ผู้เข้าร่วมประชุมเรื่องการพัฒนาพลเมืองเยาวชนเห็นว่า ที่มูลนิธิสยามกัมมาจล ร่วมงานนี้ กับภาคีมา ๘ ปี เป็นหน่ออ่อนของการพัฒนา “ขบวนการ 2/3” ที่จะเข้าไปร่วมกัน **สร้าง ระบบ 2/3** และหากประเทศไทยไม่พัฒนาระบบ 2/3 นี้ให้เข้มแข็ง คุณภาพของเยาวชนไทยจะ ตกต่ำ คุณภาพของพลเมืองไทยก็จะต่ำ ประเทศไทยจะไม่มีทางบรรลุ Thailand 4.0 ได้

วิจารณ์ พานิช

๑๙ ก.ค. ๖๐

600828, ซีวิตที่พอเพียง, Pasi Sahlberg, Finnish Lessons 2.0, Third Sector, Finland, ฟินแลนด์, ขบวนการสองในสาม, ขบวนการ 2/3, ผลลัพธ์การเรียนรู้, Learning Outcome, SCBF, พัฒนาเยาวชน